

ประโยค ๑-๒

ปัญหา บาลีไวยากรณ์

สอบครั้งที่ ๑๓ วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

-
๑. คุณนามคืออะไร ๑ แบ่งเป็นเท่าไร ๑ อะไรบ้าง ๑ แต่ละอย่างมีลักษณะอย่างไร ๑ (๒๕๕๖/๒)
๒. กณฺหา (นางสาวน้อย) ซึ่งเป็น อา การันตีในอิติลึงค์ มีวิธีแจกด้วยวิภัตติทั้ง ๗ อย่างไรบ้าง ๑ (๒๕๕๗/๒)
๓. คัพที่ที่มีวิธีแจกอย่างหนึ่งต่างหาก ซึ่งเรียกว่ากตปิยคัพที่นั้น ได้แก่คัพที่อะไรบ้าง ๑ คัพที่ไหนเป็นทวิลิงค์ ๑ (๒๕๕๗)
๔. ปัจจัยในอัพยยคัพที่ เฉพาะที่ลงท้ายนาม มีเท่าไร ๑ อะไรบ้าง ๑ เป็นเครื่องหมายวิภัตติอะไร ๑ (๒๕๕๖)

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง.

ประโยค ๑-๒
 เฉลย บาลีไวยากรณ์
 สอบครั้งที่ ๑๓ วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

๑. **ตอบ** คุณนาม คือ นามที่แสดงลักษณะของนามนามสำหรับหมายถึงรู้ว่านามนามนั้น ดีหรือชั่ว เป็นต้น ฯ
 (คุณนามนั้น) แบ่งเป็น ๓ ชั้น คือ ปกติ ๑ วิเสส ๑ อติวิเสส ๑ ฯ
 (คุณนาม) แต่ละอย่างมีลักษณะอย่างนี้ คือ
 คุณนามที่แสดงความดีหรือชั่ว เป็นปกติ ชื่อปกติ,
 คุณนามที่แสดงความดีหรือชั่ว มากกว่าน้อยกว่าปกติ ชื่อวิเสส,
 คุณนามที่แสดงความดีหรือชั่ว มากที่สุดหรือน้อยที่สุด ชื่ออติวิเสส ฯ

๒. **ตอบ** กณฺฐา (นางสาวน้อย) ซึ่งเป็น อา การันต์ในอิติถิลิงค์ มีวิธีแจกด้วยวิภัติทั้ง ๗ อย่างนี้ คือ

	เอก.	พหู.
ป.	กณฺฐา	กณฺฐาโย กณฺฐา
ทุ.	กณฺธํ	กณฺฐาโย กณฺฐา
ต.	กณฺฐาย	กณฺฐาหิ กณฺฐาภิ
จ.	กณฺฐาย	กณฺฐานํ
ปญ.	กณฺฐาย	กณฺฐาหิ กณฺฐาภิ
ฉ.	กณฺฐาย	กณฺฐานํ
ส.	กณฺฐาย กณฺฐายํ	กณฺฐาสู
อา.	กณฺเฐ	กณฺฐาโย กณฺฐา

๓. **ตอบ** ศัพท์ที่มีวิธีแจกอย่างหนึ่งต่างหากซึ่งเรียกว่า กติปยศัพท์นั้น ได้แก่ **อตุต พุรหุม ราช ภควนฺตุ
 อรหฺนฺต ภวนฺต สตุฏฺ ปิตู มาตุ มน กมฺม โค** ฯ
 (กติปยศัพท์ต่อไปนี้ คือ) **ราช อรหฺนฺต ภวนฺต มน** เป็นทวิลิงค์ ฯ

๔. **ตอบ** ปัจจัยในอภัยยศัพท์เฉพาะที่ลงท้ายนาม มี ๑๗ คือ **โต, ตฺร ตถ ห ธ ธิ หี หํ หิณฺจนํ ว, ทา ทานิ รหิ
 ฐนา ทาจัน ชฺช ชฺช** ฯ
 โต ปัจจัยเป็นเครื่องหมายตติยาวิภัติและปัจจมีวิภัติ ฯ
 ตฺร ตถ ห ธ ธิ หี หํ หิณฺจนํ ว เป็นเครื่องหมายสัตตมีวิภัติ ฯ
 ทา ทานิ รหิ ฐนา ทาจัน ชฺช ชฺช เป็นเครื่องหมายสัตตมีวิภัตติลงในกาล ฯ

 ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง.